

זה הדבר

زوهدبرج ZO HADEREKH

גיליון 4, 22 בינואר 2020

לקחי השואה

פורום השואה הבינלאומי חייב לבטל את השתתפות ממשלת ישראל הימנית בגלל עמדותיה הגזעניות

ממשלת נתניהו דוגלת באפליית ציבורים שלמים: ערבים, נשים, יוצאי אתיופיה, מהגרי עבודה, מבקשי מקלט ולהט"בים. היא אף מקדמת בעקביות אפרטהייד קולוניאלי כלפי הערבים-הפלסטינים בשטחים הכבושים.

ועוד: ממשלת הימין מנסת לעצמה את המאבק באנטישמיות, על מנת לכסות על פשעיה ועל מנת לנהל מערכה נגד כל מי שמוחח ביקורת על מדיניות הכיבוש והנישול – בישראל ובעולם.

וכדי להוסיף חטא על פשע, נתניהו קושר קשרים עם המשטרים החשוכים ביותר בכל היבשות – בהם משטרים הנוקטים עמדות אנטישמיות וגזעיות, גלויות או מוסוות.

75 שנה לאחר שחרור אושוויץ בידי הצבא האדום, זו העת להפנים את לקחיהם המרכזיים של השואה ושל המאבק בנאציזם ובפשיזם. הלקח העיקרי הוא מערכה ללא חורמה וללא פשרות בגזענות והוקעת הגזענים באשר הם.

זה אבסורד שהדוגל בגזענות כלפי ערבים מתהדר בנוצות המאבק בגזענות כלפי יהודים. גזענות, היא גזענות, היא גזענות, וממשלת ישראל והעומד בראשה – גזענים הם.

אילו הייתה הקהילה הבינלאומית מפנימה באמת לקח בסיסי זה, היה עליה לבודד את ממשלת הימין בישראל.

יתר-על-כן, אילו היה פורום השואה הבינלאומי פועל על פי עקרונותיו, היה מבטל את הזמנת ממשלת ישראל לאירוע. גזענות ופשיזם – לא בבית ספרנו.

ב-27 בינואר 1945, לפני 75 שנה, הגיעו חיילי הצבא האדום של ברית המועצות אל מחנה ההשמדה אושוויץ בדרום פולין ושחררו את אחרוני השורדים. את תאריך זה, 27 בינואר, החליט ארגון האומות המאוחדות לפני 14 שנים

לציין כיום הזיכרון הבינלאומי לשואה – וזאת בתמיכה פה אחד, ללא מתנגדים וללא נמנעים.

מאז 2005 מתכנס מדי כמה שנים פורום השואה הבינלאומי בהשתתפות ראשי מדינות. הכינוס הראשון נערך בקראקוב שבפולין, כדי להנציח את זכר השואה ולגייס למערכה באנטישמיות ובגזענות.

השבוע, לראשונה, יתקיים הפורום לא במזרח אירופה אלא דווקא בירושלים, בהזמנת יד ושם. בפורום ישתתפו 46 ראשי מדינות, מרוסיה שבצפון עד לארגנטינה שבדרום.

ראש ממשלת המעבר החשוד בפלילים, בנימין נתניהו, כדרכו, יעשה בוודאי שימוש ציני באירוע החשוב, כדי להפיץ את מסריו הכוזבים ולקושש עוד כמה קולות להמשך שלטונו הכושל.

נתניהו מצטיין מזה שנים בהסתה גזענית בלתי פוסקת. ממשלתו חוקקה חוקי אפליה

על רקע לאומי, ששיאם ב"חוק הלאום" שנועד לקבע את הדרת האוכלוסייה הערבית. שרי הממשלה וחברי הכנסת בקואליציה הימנית-חרדית השולטת בישראל מתחרים על תואר "גזען השנה", ויש לציין שהתחרות היא קשה במיוחד.

ללוחם המשחרר - תהילה! כרזה סובייטית משנות ה-40

מכתבים למערכת

ביטוח רפואי לילדי מהגרי עבודה

בעקבות עתירתנו, משרד הבריאות יאפשר לבטח ילדי מהגרי עבודה אשר אשרת השהייה של הוריהם פגה. עם זאת, ההישג הוא זמני ואינו כולל ילדי "תיירים".

בדיעבד טעינו. ביום שחשפנו כי משרד הבריאות שינה מדיניות בת כ-20 שנה, ואינו מאפשר לילדי מהגרי עבודה ו"תיירים" שאשרת השהייה שלהם פגה לעשות ביטוח בריאות ציבורי דרך קופת חולים מאוחדת, חשבנו שבוודאי מדובר באי הבנה, "יוזמה מקומית" או טעות של פקיד. חשבנו שפניה רגילה שלנו למשרד הבריאות תסדיר את העניין ותשיב את הסדר על כנו. הרי לא יעלה על הדעת שהיוזמה החיובית, הצודקת והמוסרית שקידמה המדינה לפני כ-20 שנה תשתנה לפתע, ללא הודעה מוקדמת, ותשאיר ילדים ללא נגישות לטיפול רפואי. והנה, גם היום, שנה וחצי מאז שמשרד הבריאות שינה את מדיניותו, יש ילדים בישראל שמונעים מהם נגישות לביטוח בריאות ציבורי.

הושג הישג מסוים בעקבות העתירה שהגשנו לבג"ץ. משרד הבריאות והמדינה הודיעו לאחרונה כי הם מקימים ועדה בין-משרדית לבחינת הנושא, ולעת עתה מחזירים את ילדי מהגרי העבודה שאשרת השהייה של הוריהם פגה להסדר הביטוחי דרך קופת חולים מאוחדת. עם זאת, ילדי "התיירים", שהוריהם נמצאים פה לעיתים שנים רבות, עדיין מוחרגים מהנגישות לביטוח הבריאות. בית המשפט קיבל עמדה זו של המדינה, הודיע כי יעקוב אחרי עבודת הוועדה, וקבע כי בעוד חודשיים על המדינה לשוב ולדווח על ההתקדמות בעבודתה. לעתירת רל"א הצטרפה גם ההסתדרות הרפואית כידידת בית משפט.

חף ההישג הזמני, נותרנו מוטרדים ומודאגים מאוד מהכרסום הגדל בזכותם לבריאות של ילדי מהגרים החיים בישראל. במשך כמעט 20 שנה איפשר ההסדר המסובסד לילדי הקהילה הזרה שחיים בישראל - שרבים מהם נולדו בישראל והם מתחנכים במערכת החינוך הישראלית - לזכות בנגישות שוויונית לשירותי בריאות בתקופת שהותם כאן. זאת, מתוך ההכרה כי ילד הוא ילד, וזכותו לבריאות אסור שתהיה מותנית במעמד האזרחי של הוריו, או בהיעדרו.

כעת, שיקולי הגירה מכריעים בסדרי העדיפויות של משרד הבריאות. נראה שלא בריאות הילדים ולא עקרון טובת הילד עומדים בראש מעייניו, אלא דווקא יישום מדיניות ההגירה של משרד הפנים. מניעת נגישותם של ילדים לטיפול רפואי אינה כלי לגיטימי בשירות המדיניות נגד הגירה לא חוקית, ואסור שתשמש כאמצעי לחץ על משפחות לעזוב את הארץ.

אנו צופים שעוד נכון לנו מאבק עיקש על מנת להחזיר את הגלגל לאחור. יש לקוות שמשרד הבריאות ישוב לראות את תפקידו קודם כל כדאגה לבריאות הציבור, ובראש ובראשונה לבריאות הילדים - כל הילדים.

ד"ר זואי גוטצייט

מנהלת מחלקת מהגרים וחסרי מעמד והמרפאה הפתוחה, רופאים לזכויות אדם

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

כה אמר השר לפגיעה בסביבה

"השר להגנת הסביבה זאב אלקין יצא במתקפה חסרת תקדים על פעילי סביבה וארגונים ירוקים והאשים אותם בבורות, בשרלטנות ובניסיון להטעות את הציבור. לאחר מכן עבר אלקין לתקוף את פעילות עמותת 'אדם טבע ודין', שעתרה לבג"ץ בדרישה להורות לשר לחייב להטיל דמי פיקדון גם על מכלי משקה גדולים (ליטר וחצי ומעלה), במטרה להגדיל את היקף האיסוף שלהם לצרכי מחזור".

(הארץ, 8.1)

ביבי: טילים זה לא גשם

"בעקבות הגשמים הכבדים וההצפות, ראש הממשלה בנימין נתניהו סייר יחד עם השר לביטחון פנים גלעד ארדן במרכז השליטה של אגף התנועה של המשטרה ואמר 'כדי להציל חיים, כדי למנוע את רוב המקרים, אני מבקש מכם להישמע להנחיות המשטרה וגופי החירום. אם תישמעו לדברים האלה, זה בדיוק כמו מתקפות טילים'".

(ישראל היום, 10.1)

הליכוד - הסתה ללא הפסקה

"צעירי הליכוד בחיפה העלו פוסט ברשתות החברתיות שבו כינו את נשאת מלחם, המחבל שביצע את פיגוע הירי בפאב בדזינגוף בתל אביב ב-2016 ואת מי שסייע לו - 'חלק מהשמאל הישראלי'. בהנהלת הליכוד הארצית סירבו להגיב. בתגובה לשאלת 'הארץ' בנושא, מסר פעיל בצעירי הליכוד חיפה, עו"ד אושר טקאטש: 'המחבלים הפועלים בקרב ערביי-ישראל לבטח לא מצביעים לליכוד או למפלגה ימנית אחרת. הם מצביעים לרשימה המשותפת של עודה וטיבי, עוזרו של ערפאת, או למפלגת שמאל אחרת - ולכן בהכרח מסווגים בשמאל'".

(הארץ, 10.1)

אפילו בימין נאלצים להודות

"אחרי 100 שנה המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י שהיא חלק מחד"ש) היא בסבירות גדולה הגורם המשפיע ביותר על השמאל הישראלי. יש רציפות. יש עקביות. אני יודע לפחות על אירוע אחד לציון הסנטניאל הזה, והוא יתקיים בחסות אקדמית באוניברסיטת תל אביב. יהיו בוודאי עוד אירועים, ממש כפי שנחגגו לפני יותר משנתיים 100 שנה למהפכה הבולשביקית".

(אמנון לורד, "ישראל היום", 10.1)

כנראה שהרב כהנא נימנה עם ל"ו הצדיקים

"בן גביר הוא אדם מאוד רך, נינוח, אנושי ומתחשב. הוא התמתן".

(הרב רפי פרץ, שר החינוך, "ידיעות אחרונות", 10.1)

עיסאווי, יש לך אש?

"הרשימה המשותפת צריכה לצאת בזיקוקים פוליטיים ברחוב הערבי, למה? אין לבוחר הערבי אלטרנטיבה אחרת להצבעה שלו, זה המצב שיצרו כל השותפים וכל המהלכים של השעה האחרונה".

(עיסאווי פריג, ח"כ לשעבר, מרצ, "ידיעות אחרונות", 14.1)

שיחה עם ח"כ עופר כסיף לקראת הבחירות לכנסת ה-23

הרשימה המשותפת והציבור היהודי

מרכיביה השונים, בולט שהיא נאבקת למען רווחתן של כל השכבות המוחלשות.

הסיבה השנייה לנכונות הגוברת להצביע למשותפת היא שמרץ מחקה את עצמה. לא רק שמרץ ויתרה על שותפות יהודית-ערבית, שגם לפני כן הייתה קיימת אצלה רק בעירבון מוגבל; לא רק שמרץ ויתרה על סדר יום חברתי; מרץ בעצם ויתרה על המאבק בכיבוש בכך שהתחברה לעבודה, קל וחומר לגשר. היום מי שהוא שמאל ודמוקרט חייב להצביע למשותפת, כי אין לו כתובת אחרת.

אחת הביקורות על קמפיין הבחירות הקודם של הרשימה המשותפת טוענת שהוא הרבה לעסוק בזכויות לאומיות ואזרחיות, אך לא התמודד מספיק עם סוגיות חברתיות-כלכליות. מה דעתך על כך?

אני לא חושב שזה מדויק. עסקנו לא מעט במאבקים חברתיים כמו מאבק הנכים ובמערכה למניעת תאונות העבודה. יחד עם זאת, תמיד יש מקום להתגברות על חולשות ולשיפור הקמפיין. אני מעריך שבמערכת הבחירות הנוכחית נשים דגש רב יותר בנושאים החברתיים.

אילו נושאים נכון, לדעתך, להדגיש בקמפיין הנוכחי?

עלינו להדגיש את קשר הגומלין בין הבעיות השונות. אני מתכוון בראש ובראשונה לכיבוש, שבו קשורות כל הבעיות המרכזיות בחברה הישראלית. יש להיאבק בכיבוש קודם כל משום שהוא טרור כלפי העם הפלסטיני, לפי ההגדרה הבסיסית ביותר של המושג. אבל הכיבוש פוגע גם בישראלים. הפגיעה מורגשת לא רק בהרוגים ובפצועים, אלא גם בהשקעת המשאבים בצבא ובהתנחלויות במקום ברווחה, בבריאות, בחינוך ובדיור.

את מחיר הכיבוש והמיליטריזציה משלמות האוכלוסיות המוחלשות ביותר בישראל. לכן המאבק בכיבוש הוא בלתי-נפרד ממאבקן לצדק חברתי. אלבר ממי, האינטלקטואל הצרפתי שניתח את הקולוניאליזם, טען שהכובש משתמש במנגנון האידיאולוגי של "הפרד ומשול" כדי למנוע מאבק משותף של המוחלשים בני העם הכובש ושל בני העם הנכבש. חשוב להדגיש היא שהבעיה טמונה לא בנתניהו האיש אלא במדיניות הימין. אצל נתניהו יש אמנם "ערך מוסף" של שחיתות אישית, אבל השחיתות הפוליטית, העבריינות המדינית בכל התחומים, היא נרחבת בהרבה.

קריאתנו לציבור כולו, ערבים ויהודים כאחד: צאו להצביע בהמוניכם, ותנו קולכם לרשימה היחידה שהיא דמוקרטית ושמאלית. אין אפשרות של שיפור אמיתי בלי משותפת חזקה. למי שרוצה להחליף את שלטון הימין, ולא רק את נתניהו, יש רק אופציה אחת – להצביע לרשימה המשותפת.

אסף טלגם

ח"כ עופר כסיף (חד"ש) מועמד במקום השביעי ברשימה המשותפת המתמודדת בבחירות לכנסת שיתקיימו ב-2 במרץ. השבוע שוחח ח"כ כסיף עם "זו הדרך" על מערכת הבחירות לכנסת ה-23 ועל מאמציה של הרשימה המשותפת לפנות לציבור היהודי.

מה היעדים של הרשימה המשותפת לבחירות הקרובות, וכיצד היא חותרת להשיג אותם?

ההצלחה של הרשימה המשותפת בבחירות הקודמות מלמדת שאנחנו במסלול הנכון, ואנחנו לומדים את לקחי העבר. המאמץ המרכזי שלנו בבחירות הקרובות הוא העלאת אחוז ההצבעה בקרב הציבור הערבי. זה המפתח היסודי ביותר לשינוי פוליטי בישראל כיום. יחד עם זאת, אנחנו מדגישים שהרשימה המשותפת היא הרשימה היחידה שמשרתת את האינטרסים של כלל החברה, ערבים ויהודים כאחד.

ח"כ איימן עודה אמר לאחרונה שהוא רוצה להגדיל את הייצוג היהודי ברשימה המשותפת ולהשיג יותר קולות בציבור היהודי. איך עושים זאת בפועל?

נתחיל בדבר הפשוט יותר: גם אני בעד שיהיו יותר מועמדים יהודים במקומות ריאליים במשותפת, ואני מאמין שזה יקרה בעתיד. כפי שאמר איימן עודה, האידיאל הוא שיהיה ייצוג הולם לשתי האוכלוסיות. אבל לא צריך להיתפס לחלוקה סכמתית – מה שהופך את הרשימה המשותפת לערבית-יהודית באמת אינו הרכב הרשימה לכנסת, אלא סדר היום הפוליטי שלה והעקרונות המדריכים אותה. המשותפת היא הרשימה היחידה שנאבקת למען טובת הציבור כולו. הפנייה שלנו לציבור היהודי מתבססת לא רק על סולידריות עם הפלסטינים. אנחנו קוראים לציבור היהודי להצביע לרשימה המשותפת משום שהיא מייצגת את האינטרס שלו – לחיות בחברה מתוקנת וצודקת לכולם, עם זכויות חברתיות מלאות. קריאה זו נכונה במיוחד לאוכלוסיות הסובלות מדיכוי כמו נשים, מזרחים, יוצאי חבר העמים או יוצאי אתיופיה, הנמצאים גם הם תחת מתקפה גזענית שיטתית. עבור המופלים לרעה, הצבעה לרשימה המשותפת היא הדבר הנכון ביותר וגם הצודק ביותר.

האם אתה מזהה כיום נכונות רבה יותר בציבור היהודי להצביע לרשימה המשותפת, לרבות על רקע הירידה בכוחן של מפלגות השמאל הציוני?

אני סבור שכן. כבר בבחירות הקודמות עלה מספר המצביעים היהודים שלנו באופן משמעותי – אנחנו נמצאים במגמת עלייה. להערכתנו, הנכונות להצביע לרשימה המשותפת בציבור היהודי, כולל באוכלוסיות המוחלשות ביותר בתוכו, נובעת משתי סיבות עיקריות. סיבה אחת היא הקבלות שלנו. כאשר בוחנים את פעילות המשותפת על

ח"כ כסיף בהפגנה נגד הכיבוש, 15.1 (צילום: זו הדרך)

בנט הוציא צווי הרחקה מהשטחים נגד פעילי שלום

באופן חריג, הורה שר הביטחון נפתלי בנט השבוע (18.1) לצה"ל להוציא צווי הרחקה מהשטחים הפלסטיניים הכבושים נגד פעילי שלום ישראלים המתנגדים לכיבוש. ההחלטה נוגעת לכ-30 פעילים ישראלים, בהם עובד "הארץ" יונתן פולק. צווי הרחקה מנהליים ניתנים מטעם הצבא וחתומים בידי אלוף פיקוד. הם אינם מאושרים בידי שופט לפני הוצאתם, אך ניתן לערער עליהם לבית המשפט בדיעבד. שר הביטחון הכריז עוד כי "הכוחות בשטח הונחו לפעול ביד קשה נגד אותה פעילות, במטרה לפזר את ההפגנות תוך זמן קצר ולצמצם את הפגיעה בחיילי צה"ל". עם זאת, בנט לא פירט מה כוללת אותה "יד קשה".

ח"כ עופר כסיף (חד"ש – הרשימה המשותפת) התייחס להחלטת שר הביטחון בנט: "בתגובה להודעת היח"צ השקרית של בנט כאילו פעילים נגד הכיבוש פועלים באלימות, קראתי הערב לפעילים להמשיך בירת שאת במאבקם הבלתי אלים והצודק". ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש – הרשימה המשותפת) הוסיפה: "מי שמנסה לדכא ביד קשה את המאבק הפלסטיני נגד הכיבוש גם פועל נגד הסולידריות של ישראלים עם הנאבקים בכיבוש. המהלך הזה רק יחזק את הנחישות של המתנגדים לכיבוש".

בתנועה הישראלית-פלסטינית "לוחמים לשלום", הדגישו: "בנט החל את קמפיין הבחירות שלו במהלך נוסף שנועד לפגוע במאבק המשותף הישראלי-פלסטיני נגד הכיבוש. אבל גם אם יוציא עוד מאה צווים כאלה, זה לא יעזור לו. ישראלים ופלסטינים ימשיכו להיאבק יחד, במשותף ובסולידריות, כדי לבנות עתיד טוב יותר לשני הצדדים – עתיד בו מחרחרי מלחמה כמו בנט ושותפיו אינם במוקדי קבלת ההחלטות, אלא נתונים את הדין על עשרות שנים בהן תיחזקו את מעגל האלימות, השכול והסבל. זו השעה עבור כל אדם בעל מצפון לעשות מעשה ולהצטרף לשורת פעולות הסולידריות המתקיימות מדי שבוע בשטחים, ולא לעמוד מנגד".

מורה לאזרחות פוטר

בגלל התנגדותו לכיבוש

עיריית ראשון לציון פיטרה את ד"ר מאיר ברוכין, מורה ותיק לאזרחות בתיכון מקיף ט' בעיר, בגלל עמדותיו נגד כיבוש השטחים הפלסטיניים. ברוכין קרא בעמוד הפייסבוק שלו לחיילים לסרב לשרת בשטחים הכבושים. לטענת העירייה, ההחלטה על "סיום ההעסקה" נתקבלה "בהסכמה משותפת עם המורה". אך גורם בעירייה הבהיר ל"הארץ", כי "ברוכין לא יעבוד בשום בית ספר בעיר". להתנכלות היה שותף משרד החינוך בראשות השר הגזען וההומופוב הרב רפי פרץ.

"אני מחזק את ידיו של ד"ר מאיר ברוכין, שפוטר כי העז להביע דעתו בפייסבוק – דעה דמוקרטית שאינה רק לגיטימית, אלא גם נכונה ונדרשת בעת הזו", מסר אמש ח"כ עופר כסיף (חד"ש – הרשימה המשותפת). לדברי כסיף, "תלמידיו, הוריהם וחבריו המורים מעידים כי בתפקידו בכיתה פעל ללא דופי – עודד שיח ביקורתי, אמיץ ומכבד. והרי זה בדיוק תפקיד המורה: לבקר ולעודד חשיבה עצמאית וספקנית. מי שסותם פיות למורה בפייסבוק או בכיתה, מבטיח חינוך לבורות, לשטחיות, לשנאה ולעדריות. הפיטורים של ברוכין הם הרי מסר למורים אחרים – הישמרו מלהיות אזרחים פעילים ומחנכים חושבים, אחרת תחטפו. עיריית ראשל"צ והנהלת ביה"ס פעלו כמצנזרים עלובים ממניעים פוליטיים פסולים", הדגיש ח"כ כסיף.

מק"י וחד"ש: לפסול את

הגזענים ואת המסיתים

הימין לא מסתפק בניסיון לפסול את המועדות של ח"כ היבא יזבק (בל"ד – הרשימה המשותפת). השבוע (20.1) הציע השר לביטחון פנים, גלעד ארדן, לפסול את הרשימה המשותפת כולה בגלל ביקור כמה מחברי הכנסת בסיעה במסגד אל-אקצא.

באותו יום הגיש הליכוד בקשה לוועדת הבחירות המרכזית לפסול את ח"כ היבא יזבק מהתמודדות בבחירות. המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י) והחזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון (חד"ש) פרסמו גילוי דעת משותף, בו ציינו כי הן רואות בניסיון פסילתה של ח"כ יזבק, בו תומכות כל מפלגות הימין וגם "כחול לבן" והעבודה, חלק ממסע הדה-לגיטימציה של הציבור הערבי ונבחריה ושל השפעתם הפוליטית.

בגילוי הדעת נכתב עוד: "הרשימה המשותפת כולה, על כל מרכיביה ומועמדיה, מתנגדת לכיבוש ולכוחנות, מדגישה את הזכות להתנגד לכיבוש בכל האמצעים הלגיטימיים ומתנגדת לפגיעה באזרחים מכל צד. בזמן שראש הממשלה מכשיר כוחות גזעניים ופשיסטיים המסיתים למלחמה, לגזענות ולאפליה – נעשים ניסיונות לפסול כוחות הקוראים לשלום, לשוויון ולחיים משותפים. עמדתה של רשימת 'כחול לבן' מעידה על מגמה של איגוף מימין במקום להציב חלופה פוליטית. מהלך זה יוביל לחיזוק הימין ולהנצחת ההגמוניה שלו. הגיעה העת שכולם יבינו כי פגיעה בלגיטימיות של האזרחים הערבים משרתת רק את המשך שלטון הימין הפשיסטי והסיפוחיטי בראשות נתניהו".

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126402

מפד"ל, ימינה, הבית היהודי, האיחוד הלאומי, הימין החדש

הבחירות והשבר הפוליטי בציונות הדתית

מבחינה פוליטית חווה המגזר קרע קשה סביב ההתנתקות (2005) ופינוי ההתנחלויות ברצועת עזה ובצפון הגדה המערבית. המחלוקת נתגלעה בין אלה שלמרות התנגדותם לפינוי קיבלו את סמכות המדינה ומרותה ('ממלכתיים'), לבין ה'לא ממלכתיים' שראו בפינוי בגידת המדינה בתכליתה המשיחית לפי הרב קוק וקראו לסירוב המוני.

אטינגר טוען, כי "החיכוכים החיצוניים סביב ההתנחלויות

הלכו ושכחו בהדרגה. העדרה של אופציה מדינית, שלווה בתנופה ימנית במערכת הפוליטית, הפך את פינוי היישובים לאופציה רחוקה. מצב זה סיים את החיכוך של הדתיים עם הציבור הכללי, וגם את החיכוך הפנימי...". במאבק על ההתנחלות נראה הימין הדתי כמנצח, אך אז נפתחו חזיתות פנימיות חדשות. המשקל עבר מארץ ישראל לתורת ישראל, מה שחשף וחיידד פערים תרבותיים וחלוקה למחנות בקרב "הסרוגים", מחרד"לים ועד לליברלים, עבור בשמרנים המתונים שבאמצע.

אטינגר נוגע, לדעתי, בקשר בין המצב הפוליטי במזרח התיכון בתקופת האביב הערבי לבין המצב הפוליטי בישראל. בצל המהפכות והמלחמות ברחבי האזור, ירדה שאלת הכיבוש והשלום ממרכז השיח הפוליטי בישראל אל שוליו.

מצב זה פוגג מתחים בין ימין ושמאל ציוני, ויצר קונצנזוס שבו זזה כל המערכת הפוליטית ימינה. במצב זה צצו מחדש סעעים חברתיים שהיו קיימים במצב של השתייה. כאשר אין מתח סביב החזרת שטחים וההתנחלויות משגשגות, צפות אל פני השטח המחלוקות האידיאולוגיות במגזר הציוני-דתי. האם תזה זו נכונה גם לגבי סעעים תרבותיים אחרים?

המשבר הפנימי במגזר התגלע, לדעת אטינגר, דווקא כשמפלגת הבית היהודי בראשות בנט הייתה בשיאה – כאשר היא ירדה בקואליציה ואילו החרדים באופוזיציה. אלה היו הימים בהם בנט ולפיד היו "אחים". זה הרקע הפוליטי בו שגשג הרעיון להקמת מפלגה לאומית ליברלית משותפת, לא מגזרית, לא בראשות רבנים, של חילוניים ודתיים – "הימין החדש". אטינגר מסכם שלא ברור עד כמה יהיו מוכנים אנשי הציונות הדתית להמיר מפלגות מגזריות במפלגה כללית, ואת שלטון הרבנים בשלטון פוליטיקאים. להערכתי, אם נתניהו יאבד את שלטונו, תתגבש כנראה קואליציה ליברלית בין כחול לבן והליכוד, שבה ישתלב גם בנט.

(* יאיר אטינגר, פרומים - המחלוקות שמפצלות את הציונות הדתית. הוצאת דביר, 2019 (שם הספר מכיל משחק מילים על הדמיון בין "פרום" ביידיש – כלומר אדוק או שומר מצוות, ופרום בעברית – מפורק, מפורר, לא ארוג ושזור יחד).

אבישי ארליך

השערויות סביב הגשת רשימת "ימינה" בראשותו של נפתלי בנט בשבוע שעבר המחישו עד כמה הציבור הציוני-דתי מסוכסך ומפולג. הפילוג הפוליטי מבטא התפוררות פנימית של המגזר הציוני-דתי. סקרים סוציולוגיים מעריכים כיום את גודל המגזר (שמתקרא לעתים גם בשמות "דתי-לאומי", "סרוגים", "מפד"לניקים" או "מזרחניקים") בכ- 700,000 נפש, שהם כ-12.5% מהאוכלוסייה היהודית.

מבחינה פוליטית, מאז '67 מתאפיין מגזר זה בהתנגדות לכל נסיגה ולכל פשרה מדינית; באמונה בהתנחלות בכל השטחים הכבושים; ובנאמנות להנהגה רבנית משיחית בראשות הרב צבי יהודה קוק ותלמידיו ("עם ישראל בארץ ישראל על פי תורת ישראל"). בעקבות משבר ה'התנתקות' ב-2008, שינתה המפלגה ההיסטורית של המגזר, המפד"ל, את שמה ל"הבית היהודי". בבחירות 2013 הגיע המגזר לשיא כוחו האלקטורלי עם 12 ח"כים בראשות בנט, אך ב-2019 צנח ל-חמישה. הרשימה של בנט ושקד נותר מתחת לאחוז החסימה.

המונופול רב השנים של הרבנים על הנהגתו הפוליטית של המגזר הזה התערער, וכיום מתחרות לאחוז החסימה.

על הנהגתו. במגזר מתחרות ביניהן רשימת "עוצמה יהודית" הכהניסטית, "האיחוד הלאומי" של בצלאל סמוטריץ', "הבית היהודי" של הרב רפי פרץ, מפלגת "נעם" החרד"לית של הרבנים טאו ואבינר, "הימין החדש" של נפתלי בנט ואיילת שקד ומפלגת "זהות" של משה פייגלין (שלבסוף החליט לא להתמודד הפעם). ח"כים מהמגזר הציוני-דתי מכהנים גם בליכוד וב"כחול לבן". אפילו בעיתונות המגזרית, ב"בשבע" וב"מקור ראשון", תוהים "אם יש עוד קיום למסגרת פוליטית שתייצג את הציבור הדתי-לאומי ואת ערכיו?".

לאחרונה פרסם העיתונאי יאיר אטינגר ספר מעניין בשם "פרומים – על המחלוקות שמפצלות את הציונות הדתית" (*). התזה המרכזית של אטינגר היא שהציונות הדתית אינה מאוגדת עוד תחת מרכז חזק אחד, אלא הולכת ומתפרטת ומתפצלת בגזרה רחבה של נושאים. המאבק הוא בין שמרנות שמסתגלת לעולם משתנה לבין שמרנות שנאבקה בשינוי.

ספרו של אטינגר מתמקד בניחות המאבקים האידיאולוגיים בתוך האורתודוקסיה הציונית בישראל: מיהו דתי ומיהו חילוני, ומי קובע? מה צריך להיות היחס למדינה ולסמכות הרבנים? מהו מקומן של נשים בקהילה ובמוסדות הדת? כמה חופש לאפשר בהגדרת זהותו של היחיד ובחינוך הילדים? האם ועד כמה לקבל את הלהט"בים? האם לאפשר שירות נשים בצבא? איך להתייחס לתרבות הפופולרית המערבית? ועוד שורה של מאבקים.

אניבל גאוטו, בהיעלמותו של בן דודי, ד"ר סמואל סלוצקי. בניגוד לעמדת צרפת (ר' מסגרת בעמוד זה), ישראל מסרבת בעקשנות להסגיר חשוד נוסף בפשעים נגד האנושות, שאף הוא נמלט מארגנטינה והיה לאזרח ישראלי.

גאוטו התגורר בעבר בקריית ביאליק עד שנחשף, ועתה הוא מסתתר תחת השם "יוסף כרמל". גאוטו אמנם טוען שהוא חף מפשע, אבל ב-2010 הוצא נגדו צו מעצר בינלאומי מטעם האינטרפול לבקשת משרד המשפטים של ארגנטינה. גאוטו הוא מבוקש נמלט החשוד בפשעים נגד האנושות, בהם חטיפות, עינוים, מעשי רצח ואף חטיפת תינוקות מעצורות לפני רציחתן. ממשלות ארגנטינה האחרונות, למרות ההבדלים הגדולים בזהותן הפוליטית, הציעו פרס כספי גדול למי שסייע להביא את גאוטו לדין.

עילה נוספת לעתירה, הדורשת ממשלת ישראל לבטל את אזרחותו של גאוטו ולהסגירו לארגנטינה, היא שגאוטו שיקר לסוכנות היהודית כשפנה אליה לקבלת מעמד של "עולה חדש". גאוטו שיקר כשהצהיר כי אינו מבוקש לחקירה במולדתו, בעוד שלמעשה נמלט ממשפט מרמה נגד הבנק המרכזי של ארגנטינה. זאת עשה תוך ניצול חוק השבות שחל על אשתו, סילביה צ'וניאק, שגם היא חתמה על הצהרה תחת שבועה בידיעה שמדובר בשקר. שופטי בית המשפט העליון כבר קבעו כי על המדינה לשקול מחדש את החלטתה שלא לשלול את אזרחותו של גאוטו. לקראת ההכרעה בנושא, הגישה המדינה לבית המשפט העליון, כמעמד צד אחד, חומר המוגדר סודי.

לא ברור מה טיב המידע הסודי שהוגש לשופטים. ייתכן כי מידע זה נוגע בשיתוף הפעולה הנרחב של ישראל, בחימוש ובאימון, עם המואשמים כיום בפשעים נגד האנושות בארגנטינה. בעבר כבר נחשפו ראיות רבות לשיתוף פעולה ישראלי עם יחידת המודיעין בה שירת גאוטו.

ישראל טיפחה קשרים קרובים עם החונטה הצבאית בארגנטינה, שפעלה בין 1976 ל-1983. זאת על אף ששלטון החונטה היה אחראי להיעלמותם של כ-30 אלף איש, בהם כ-2,000 יהודים. הסתרתו של גאוטו בישראל נחשפה בכתבה שהכנתי ואשר שודרה בערוץ 1 לפני כחמש שנים, אז הודה גאוטו כי שירת כסוכן אזרחי במודיעין הצבאי בעיר לה פלטה. למרות שהוא טוען שהיה "רק פקיד", הוכח כי 15 מחבריו למשרד שימשו שומרים במחנה העינויים והמוות "לה קאצ'ה", או נטלו חלק בחטיפות אזרחים מבתיהם בלילות. תחת השם "לה קאצ'ה" פעל בין שלהי 1976 לאוקטובר 1978 אחד ממחנות הרצח, האונס והעינויים האכזריים ביותר של המשטר הצבאי ששלט בארגנטינה באותה עת. במקום זה, סמוך לבירת מחוז בואנוס איירס, תועדו לפחות 135 מקרי רצח, בהם של שבע נשים שילדיהן נחטפו ונמסרו למשפחות אנשי ביטחון. משפט "לה קאצ'ה" נפתח ב-2013 נגד 21 אנשי ביטחון ואזרחים, ובתוכם אנשי גדוד המודיעין 101 עמו נמנה גאוטו. אף גאוטו עצמו זומן לחקירה, אבל כבר שהה אז בישראל.

לאורך שנה שלמה העידו הניצולים המעטים על סבלם במחנה. הם סיפרו על אונס שיטתי, על עינויי נשים כדי שצרותיהן ישמעו בחדרי החקירות הסמוכים, על מכות חשמל ועל התאכזריות גופניות מסוגים שונים. באוקטובר 2014 נידונו 15 מהנאשמים למאסר עולם. על השישה הנוספים נגזרו תקופות מאסר של מעל ל-10 שנים.

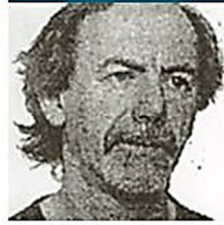
כאמור, הדיון בבית המשפט העליון יתקיים בירושלים ביום שני הקרוב. יש חשיבות רבה לנוכחות ציבורית, וכל מי שתומך בצדק ובזכויות אדם מוזמן להיות נוכח בדיון.

שלמה סלוצקי

DELITOS DE LESA HUMANIDAD

BUSCADO

\$500.000

A quienes aporten datos que ayuden a encontrar a:

Teodoro Anibal GAUTO

Se ofrece la suma de \$ 500.000 (quinientos mil) como RECOMPENSA a aquellas personas que brinden datos útiles que permitan la detención de **Teodoro Anibal GAUTO**.

La información suministrada tendrá carácter de secreto y los datos de quienes la aporten se mantendrán en la más absoluta reserva.

Causa: Expte. Nº 16.419 "Arias Duval, Alejandro Agustín; Di Pasquale, Jorge Héctor; Romero Pavón, Carlos María y otros s/homicidio, privación ilegal de la libertad, tormentos y sustracción de menores".

Comunicarse con el Programa Nacional de Coordinación para la Búsqueda de Personas Ordenada por la Justicia, Ley 26.375.

(011) 5300-4020

"מבוקש בגין פשעים נגד האנושות" - תאודורו אניבל גאוטו (כרזה של משרד המשפטים של ארגנטינה)

ישראל מגינה על חשוד בפשעים נגד האנושות

מדוע מגינה ממשלת ישראל על חשוד בפשעים נגד האנושות בארגנטינה? זו השאלה שתעמוד במרכז הדיון שיתקיים בבג"ץ ביום שני הקרוב (27.1). בג"ץ ידון בעתירה שהגשתי, באמצעות עו"ד איתי מק, בעקבות מעורבותו של אזרח ישראלי היום, תאודורו

עוד מעורב ברצח: בצרפת זה אחרת

שוטר לשעבר, המעורב ברצח מאות בני אדם במסגרת "המלחמה המלוכלכת" שהובילה החונטה הצבאית בארגנטינה, יעמוד בקרוב למשפט במדינה לאחר שהוסגר בדצמבר האחרון מצרפת. מריו סנדובל, שכונה "הקצב", נעצר בביתו ליד פריז. הרשויות בצרפת אישרו את ההסגרה לארגנטינה בתום מאבק משפטי שנמשך שמונה שנים.

סנדובל, בן 66, חי בצרפת מאז שנת 1985. הוא קיבל אזרחות צרפתית כשמעטים במדינה ידעו במי מדובר. סנדובל, שמכחיש את הטענות נגדו, נמלט מארגנטינה אחרי נפילת החונטה הצבאית. הוא אמנם קיבל אזרחות צרפתית, אך הסגרתו התאפשרה משום שהפשע בו הוא מואשם התבצע לפני התאזרחותו. לפי החשד, כשהיה קצין משטרה לקח סנדובל חלק ביותר מ-500 מקרים של חטיפות, עינויים ורציחות בתקופת הדיקטטורה. מאז שנת 2006 משקיעה ארגנטינה מאמצים גדולים להעניש קצינים לשעבר על חלקם בפשעי הדיקטטורה. קרוב ל-3,300 הועמדו לדין על פשעים נגד האנושות – כולל רצח, עינויים וחטיפת תינוקות מעצורים ומסירתם לאימוץ. 962 מהם הורשעו עד כה.

מלחמה: "הם לא יזקינו" של הבמאי פיטר ג'קסון, שהוקרן בפסטיבל "דוקאביב" האחרון. בסרט, בהפקת מוזיאון המלחמה האימפריאלי הבריטי, ניתן לצפות ביס וי-או-די ולפעמים באולמות הסינמטקים ברחבי הארץ.

"הם לא יזקינו" אינו דרמה סוחפת – זה סרט תיעודי. אלה התמונות שצולמו בחזית בשנים 1914-1918, והקולות הם קולותיהם של לוחמים בחזית, אף שהם נראים ונשמעים כאילו הם מכאן ועכשיו. מאה שנה לאחר תום מלחמת העולם הראשונה, חשף הבמאי ג'קסון את אוצרות התיעוד שהיו טמונים בארכיון מוזיאון המלחמה. הסרטונים שצולמו בשדות הקרב, בבסיסים מהם נשלחו חיילים למלחמה ובשובם הביתה, שופצו, נצבעו ונערכו באיכות גבוהה. הם מלווים בהקלטות אותנטיות של לוחמים – חלקן נמצאו באינספור ראינות עם חיילים שחזרו מהמלחמה, ואחרים שוחזרו מתוך הסרטים בעזרת קוראי שפתיים. התוצאה היא מסמך תיעודי נדיר, שלראשונה מזמין את הצופים להתבונן ב"מלחמה הגדולה" ובזוועותיה כפי שנראו באמת.

נ"ע

כרזה לגיוס יהודים לצבא הבריטי במלחמה הגדולה

שני סרטים על מלחמת העולם הראשונה

1917 - מוות

בשדות אירופה

יותר מ-17 מיליון קורבנות גבתה המלחמה בין המעצמות האימפריאליסטיות והקולוניאליסטיות המכונה מלחמת העולם הראשונה (1914-1918). אך בפיהם של בני התקופה היא נקראה "המלחמה הגדולה", שאכן עד לאותה עת הייתה הגדולה והקטלנית ביותר בתולדות האנושות.

סרטו של הבמאי הבריטי סם מנדס "1917", שעלה באחרונה לאקרנים בבתי הקולנוע בארץ, הוא ההמחשה הטובה ביותר לטבח ההמוני (אין הגדרה אחרת) שביצעו המעצמות השליטות משני צדי המתרס במיליוני צעירים שגייסו "כדי להגן על המולדת".

"1917" הוא אחד הפרויקטים המורכבים הפקתית ומרשימים קולנועית שנראו על המסכים זה מכבר. את עלילתו אפשר לתמצת במשפט אחד - שני חיילים בריטים נשלחים למסור הודעה העשויה להציל את חייהם של אלפים נוספים. עלילת הסרט מתרחשת במהלך יממה אחת. אחד החיילים נהרג בניסיון לעבור את קווי האויב, ואילו השני, נגד כל הסיכויים, מצליח.

מלחמת העולם הראשונה בעיצומה. גודד בריטי עומד להסתער על האויב הגרמני, במחשבה מוטעית שזו שעת כושר להנחית עליו מכה, ומבלי לדעת כי האויב טומן לו מלכודת. מפקד הכוחות הבריטיים המקבל לידי את הפקודה לסגת מההתקפה שהייתה עלולה לגרום להרג אלפים מחייליו, משיב ביושב לשליח המסור: "היום הם לא ייהרגו. הם ייהרגו בשבוע הבא, כאשר נקבל פקודה הפוכה מזו שקיבלתי כעת". שני החיילים, ועמם גם הצופים, ילמדו עוד כמה שיעורים חשובים לאורך הדרך. בין השאר הם יגלו עד כמה מחיריות זוועות המלחמה, ועד כמה המהלכים שלה נקבעים לפי "שיקולים אסטרטגיים" שאינם כוללים חיי אדם.

את "1917" ניתן להשוות לסרט אחר שיצא לאחרונה, העוסק אף הוא בגורלם של חיילי בריטניה במהלך אותה

תערוכת הסיום של

הקורס אחד על אחד

באוניברסיטת תל-אביב נפתחה השבוע תערוכת הסיום של הקורס "אחד על אחד" (واحد על אחד), שמתקיים זו השנה החמישית בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

הקורס, בו לוקחים חלק גם סטודנטים מחוגים נוספים, משלב בין לימוד תיאורטי של סוגיות היסטוריות וחברתיות על החיים המשותפים בארץ, לבין דיון בקבוצות קטנות אודות חוויות חיים אישיות של הסטודנטים היהודים והערבים המשתתפים בו.

התערוכה מתבססת על ציטוטים מתוך ראינות שקיימו הסטודנטים עם קרובי משפחותיהם בנושא: "מפגש ראשון עם הצד (הלאומי) השני". הראינות והעבודה עליהם מהווים חלק מתהליך הלמידה של הקורס ומתועדים במאגר הראינות של האתר tarasa.me הפתוח לציבור. התערוכה תוצג עד ה-28 בינואר בשעות הפעילות של ספריית מדעי החברה בקומת הכניסה ובקומה 1-.

חיפה: הדרכות באשכול

תערוכות "עושות היסטוריה"

בשבת הקרובה (25.1) ייערכו הדרכות לקהל הרחב באשכול התערוכות "עושות היסטוריה" – פמיניזם בעידן הטרנס-לאומיות" במוזיאון חיפה לאמנות (שבתאי לוי 26). ההדרכות יתקיימו בשעות 11:30 ו-13:00.

במוקד אשכול תערוכות עומדת השאלה: האם המאבק הפמיניסטי הממושך אכן חולל מהפך בתפקידי המינים המסורתיים במרחב הפוליטי? האשכול מבקש להציג את הדרכים בהן משתמשות האמניות כדי ליצור מרחבים חדשים של חירות ולהתמודד עם הסדרים ממוגדרים של כוח.

אוצרות התערוכות מסרו: "דיון זה קשור בעידן ה'טרנס-לאומיות', מושג שחשיבותו גברה בשנות התשעים בעקבות גלי ההגירה ההמוניים ברחבי העולם – בעיקר עקב סכסוכים אלימים בארצות הבלקן והמזרח התיכון ובמדינות נוספות".

כתבי אישום בענף הבניין

"אם תרצו" בעד הכיבוש;

הפגנות בן גוריון ובעברית

בריוני "אם תרצו" התפרצו השבוע לאירוע שנערך באוניברסיטת תל אביב נגד הכיבוש, ביוזמת תא חד"ש בקמפוס, "שוברים שתיקה" ותא עומדים ביחד. באירוע השתתפו חברי הכנסת עופר כסיף וג'אבר עסאקלה. הסטודנטים הגיבו במהירות וסילקו את המתפרעים מהאולם. באותו יום התקיימה באוניברסיטת בן גוריון בצהריים הפגנה בדרישה לעסקה ישירה של עובדות הניקיון. מארגנות המחאה מסרו: "הקיצוצים בתקציב הניקיון ועומס היתר המוטל על העובדות לא יעברו בשתיקה. הגיע הזמן להעסקה ישירה באוניברסיטת בן גוריון, המגדירה את עצמה 'האוניברסיטה החברתית בישראל'".

כמו כן, סטודנטים, עובדים ומרצים הפגינו השבוע (20.1) בקמפוס האוניברסיטה העברית בהר הצופים בסולידריות עם תושבי עיסאווייה. מהארגון אקדמיה לשוויון נמסר: "מזה חודשים רבים מתמודדים תושבי עיסאווייה עם פשיטות משטרתיות אגרסיביות. כוחות של מג"ב ויס"מ מסתובבים בשכונה בכל שעות היום והלילה. התושבים, בהם ילדים רבים, חשופים לאלימות קשה: רימוני הלם, גז מדמיע, חסימות כבישים ומאות מעצרים שרירותיים שמסתיימים ברובם המוחלט ללא כתב אישום".

מק"י - סניף תל אביב

כנס מרקס השנתי ה-13

בהשתתפות ראודה מורקוס, נורית חג'אג', אמג'ד שביטה, עאדל עאמור, אדם אלי ואפרים דויד יום שישי, 31 בינואר, 10:00 מועדון הגדה השמאלית, אחד העם 70, ת"א

מועדון הגדה השמאלית

הופעות של "אפור גשום" ו-Suicidal Furniture יום חמישי, 30 בינואר, 20:00 אחד העם 70, ת"א

גלריית הגדה השמאלית: "יבשות ואוקיינוסים"

תערוכה של האומן עודד יעקב, אוצרת: לריסה מילר מועדון הגדה השמאלית, אחד העם 70, ת"א

מועדון קולנוע בגדה השמאלית

הדו"חות על שרה וסלים - מואיד עליאן 2018, פלסטין (ערבית ועברית; תרגום לאנגלית) מוצ"ש, 25 בינואר, 20:00, אחד העם 70, ת"א

הפקליטות הודיעה השבוע (20.1) על הגשת שלושה כתבי אישום נגד שישה קבלנים ומנהלי עבודה בגין תאונות עבודה שאירעו לאחרונה באתרי בניה, בהן נפגעו פועלים ברמות פציעה שונות. כתבי האישום שהגישה פרקליטות מחוז דרום מייחסים לנאשמים, כל אחד לפי חלקו, ביצוע עבירות של חבלה ברשלנות, אי-שימוש בציוד להגנה בעת ביצוע עבודה בגובה, עבירות על תקנות הבטיחות בעבודה ועוד.

כתב אישום ראשון הוגש נגד יהושע כהן (66), בעלים של חברת קבלן לעבודות חשמל. כהן העסיק שני מנהלי עבודה, הנאשמים גם הם – גיא זגורי (28) ובלאל סויטי (33), לצורך ביצוע חיבורו של מחסן באזור התעשייה שער הנגב לחשמל סולארי. כתב האישום מתייחס למקרה שבו עלה עובד בניין לגג מבנה שגובהו 8.5 מטרים לצורך ביצוע עבודות, ונפל כשדרך על לוח פלסטיק שקוף שהורכב על הגג. הלוח נשבר והעובד, שלא היה מאובטח במערכת הגנה כלשהי מפני נפילה מגובה, נפל מטה אל רצפת המחסן ונפגע קשה.

כתב אישום שני הוגש נגד שני קבלנים, יוסף עיני (67) מאשקלון וגברין אלעמור (33) מכסייפה. מכתב האישום עולה כי עובד, שהעסיקו לצורך החלפת קירוי הגג במפעל לייצור אריזות חד פעמיות באשקלון, עבד ללא אישור לעבודה בגובה וללא הדרכה לעבודה מסוג זה, ומבלי שהיה מחובר לנקודת עיגון מתאימה, כך שלמעשה לא היה מוגן כלל מפני נפילה מגובה.

כתב אישום שלישי הוגש נגד דוד קבסה (59) שהעסיק עובד לשם ביצוע עבודות ריצוף ובניית מעקה בגרם מדרגות בבית בשדרות. לפי כתב האישום, במסגרת עבודתו, עסק העובד בהדבקת אריחי קרמיקה על משטחו העליון של גרם המדרגות. בשלב מסוים, העובד זו לאחור לעבר קצה המשטח, אשר לא היה מגודר, ונפל מגובה של כ-3 מטרים.

כמו כן, פורסם לאחרונה בחדשות 13 כי חברת הבנייה "אלקטרה" תשלם מיליוני שקלים למשפחתו של אנטון מרצ'נקו, פועל שנהרג בתאונת עבודה. זאת, במסגרת הסכם פשרה שהושג עם החברה – מבלי שזו מודה באחריותה. מרצ'נקו, בן 27, נפל אל מותו בפיר של מעלית באתר של חברת אלקטרה באוקטובר 2018. משפחתו הגישה תביעה אזרחית נגד החברה, והשבוע הודיעה זו שתשלם פיצוי למשפחה. בא כוח המשפחה, עו"ד גיורא אבן צור, מסר: "מדובר בהסכם פשרה תקדימי הן נוכח גובה הסכום שהחברה הסכימה לשלם והן נוכח המהירות שהסכום שולם, מה שמוכיח על רצונה של אלקטרה להימנע מניהול הליך בבית המשפט". יצוין שהפרקליטות לא הגישה כתבי אישום נגד מנהלי אלקטרה.

הרשימה המשותפת

מפגש עם חברי כנסת בתל אביב

עאידה תומא-סלימאן, עופר כסיף וסאמי אבו שחאדה יום חמישי, 23 בינואר, 18:30, "אוגודה", בית הבד 5, ת"א